

Vlaams
Parlement

ingediend op **19-A** (2019-2020) – Nr. 2-E
28 mei 2020 (2019-2020)

Verslag

namens de Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie,
Wetenschap en Innovatie
uitgebracht door Maurits Vande Reyde en Maaïke De Vreese
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën,
Begroting en Justitie

over het ontwerp van decreet

houdende aanpassing van de uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2020

Samenstelling van de Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie:

Voorzitter: Robrecht Bothuyne.

Vaste leden:

Allessia Claes, Maaïke De Vreese, Andries Gryffroy, Axel Ronse, Tine van der Vloet;
Yves Buysse, Ilse Malfroot, Els Sterckx;
Robrecht Bothuyne, Kurt Vanryckeghem;
Tom Ongena, Maurits Vande Reyde;
Meyrem Almaci, Imade Annouri;
Caroline Gennez.

Plaatsvervangers:

Annick De Ridder, Maarten De Veuster, Jos Lantmeeters, Philippe Muyters, Elke Sleurs;
Kristof Slagmulder, Klaas Sloomans, Wim Verheyden;
Loes Vandromme, Vincent Van Peteghem;
Steven Coenegrachts, Sihame El Kaouakibi;
Johan Danen, Ann De Martelaer;
Els Robeyns.

Toegevoegde leden:

Jos D'Haese.

Documenten in het dossier:

- 19-A** (2019-2020) – Nr. 1: Ontwerp van decreet + Bijlagen
– Nr. 2-A t.e.m. F: Verslagen aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën,
Begroting en Justitie
- 18-A** (2019-2020) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
- 12** (2019-2020) – Nr. 1: Evaluatie door de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
- 17-A** (2019-2020) – Nr. 1: Algemene toelichting
- 17-A-F** (2019-2020) – Nr. 1: Beleids- en begrotingstoelichting
- 17-A-H** (2019-2020) – Nr. 1: Beleids- en begrotingstoelichting
- 20** (2019-2020) – Nr. 1: Verslag van het Rekenhof over de aanpassing van de begroting
- 290** (2019-2020) – Nr. 1: Ontwerp van programmadecreet

INHOUD

I.	Toelichting door de minister	4
1.	Beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie	4
1.1.	Algemeen	4
1.2.	Hermesbegroting	5
1.3.	Verliesfinanciering waarborgen	7
1.4.	Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek	8
1.5.	Flanders Future Techfund	8
2.	Beleidsdomein Werk en Sociale Economie	9
2.1.	Algemeen	9
2.2.	Beleidsveld Werk	10
2.3.	Beleidsveld Sociale Economie	17
II.	Bespreking.....	19
1.	Tussenkomensten van de leden.....	19
2.	Antwoord van de minister	22
2.1.	Algemeen	22
3.	Repliek	25
III.	Indicatieve stemming	26
	Gebruikte afkortingen	27
	Bijlagen:	
1.	Vooraf ingediende begrotingsvragen:	29
1.	Vragen van de Vlaams Belangfractie.....	31
2.	Vragen van de CD&V-fractie	32
3.	Vragen van de Open Vld-fractie	33
4.	Vragen van de sp.a-fractie	37
2.	Elektronische bijlagen: zie de dossierpagina van dit document op www.vlaamsparlement.be	

Overeenkomstig de werkafspraken in het Vlaams Parlement in het kader van de strijd tegen het coronavirus gaf Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, op 12 mei 2020 voor alle beleidsdomeinen de toelichting bij de aanpassing van de begroting in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie. Deze toelichting wordt opgenomen in het verslag van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie over het ontwerp van decreet.

De Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie besprak op 28 mei 2020 het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2020.

Ter voorbereiding van de bespreking van de begroting werd de leden gevraagd hun technische vragen op voorhand door te geven (zie bijlage bij dit verslag). De andere bijlagen zijn te vinden op de [dossierpagina](https://www.vlaamsparlement.be/dossierpagina) op www.vlaamsparlement.be.

(Tijdens de commissievergadering waren alleen de commissievoorzitter en de commissiesecretaris fysiek in de commissiezaal aanwezig. De vaste leden, de plaatsvervangende leden en de toegevoegde leden van de commissie kregen de mogelijkheid om online aan de vergadering deel te nemen via het platform Zoom. Andere volksvertegenwoordigers konden alleen na motivering online aan de vergadering deelnemen.)

I. Toelichting door de minister

Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw, geeft toelichting bij de begrotingsaanpassing van de beleidsdomeinen Economie, Wetenschap en Innovatie en Werk en Sociale Economie. De minister antwoordt daarbij op de vooraf ingediende vragen.

1. Beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie

1.1. Algemeen

Het beleidsdomein EWI beschikt bij de begrotingsaanpassing in 2020 over een beleidskrediet (VAK) van afgerond 1793,6 miljoen euro en een betaalkrediet (VEK) van afgerond 1758,4 miljoen euro. De minister overloopt de belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de begrotingsopmaak 2020:

- op het programma EC Economie, dat hoofdzakelijk de Hermesbegroting betreft, staat 758,9 miljoen euro ingeschreven. De stijging met 9 miljoen euro in VAK komt voornamelijk voort uit de stijging van de verliesfinanciering van de waarborgverlening met 7,9 miljoen euro. In VEK bedraagt de stijging 82 miljoen euro, waarvan ruim 69 miljoen euro zich situeert bij het Hermesfonds (exclusief de zogenaamde overflow);
- op het programma EE Wetenschappelijk Onderzoek staat 657,5 miljoen euro aan VAK. Dit programma bevat onder meer de subsidies aan de bijzondere onderzoeksfondsen, de toelagen aan het FWO en de Plantentuin Meise. Er is een kredietdaling van 5 miljoen euro. Een belangrijke verklaring is de compensatie van 6 miljoen euro richting het programma EF Innovatie, meer bepaald voor Flanders Make;

- op het programma EF Innovatie staat 315,5 miljoen euro VAK ingeschreven. Dit betreft in hoofdzaak de toelagen en subsidies aan de strategische onderzoekscentra. De toename van het budget is voornamelijk het gevolg van de stijging met 6,5 miljoen euro voor Flanders Make. Deze opstap was voorzien in het convenant. In VAK is deze voor 6 miljoen euro gecompenseerd op het programma EE en voor 0,5 miljoen euro op de provisie voor onderzoek en ontwikkeling;
- het programma EG Wetenschapscommunicatie beschikt over 10,1 miljoen euro. Hier is er geen noemenswaardige wijziging;
- het programma EB Provisies beschikt over 11,7 miljoen euro aan vastleggingskredieten. Dit is een gevolg van de herverdeling vanuit de provisie O&O richting FWO, VITO, Flanders Make en het Hermesfonds. In VAK gaat het slechts over een herverdeling van 2,3 miljoen euro. In VEK wordt er 31,3 miljoen euro herverdeeld, waarvan het grootste deel voor de betaalbehoeften van het Hermesfonds;
- op het programma EA Apparaatskredieten staat 39,7 miljoen euro ingeschreven. Dit is een kleine stijging van 125.000 euro.

1.2. Hermesbegroting

Budgettaire impact coronamaatregelen

De minister antwoordt op een vraag van de Open Vld-fractie over de budgettaire impact van de coronamaatregelen in het beleidsdomein EWI.

Voor de coronahinderpremie gaat de minister voorlopig uit van in totaal 1076 miljoen euro aan verwachte steun tot en met 7 juni 2020. Voor de compensatiepremie wordt voorlopig uitgegaan van 317 miljoen euro steun. Samen geeft dit 1,4 miljard euro. Zowel voor de hinderpremie als voor de compensatiepremie werd een raming opgenomen in de algemene toelichting bij de uitgavenbegroting.

Kmo-portefeuille

De Open Vld-fractie informeerde naar de stand van zaken van de vooropgestelde besparingen bij de kmo-portefeuille en naar de impact van de huidige crisis op de besparingsdoelstelling.

De minister antwoordt dat op 20 mei 2020 via de kmo-portefeuille 12.292.020 euro aan steun werd toegekend. Op basis van deze cijfers zit de besparing op schema. In 2020 wordt per maand gemiddeld 53 procent bespaard ten opzichte van 2019. Als dit tempo van besteding zich doorzet, zal er in 2020 ongeveer 35 miljoen euro worden uitgegeven.

Er is de voorbije maanden een sterk effect van de coronacrisis merkbaar. In maart en april 2020 werd aanzienlijk minder steun gevraagd dan in januari en februari 2020. Waar er in januari en februari ten opzichte van 2019 44 procent werd bespaard, werd in maart en april respectievelijk slechts 41 procent en 34 procent van de in 2019 toegekende subsidie uitgegeven. In maart en april 2020 werd dus bijna 63 procent minder uitgegeven dan vorig jaar.

De noodzakelijke besparingen op de kmo-portefeuille kunnen volgens de minister dus worden gerealiseerd zonder bijkomende inspanningen in 2020.

Innovatiesteun – clusters

De volgende vraag van de Open Vld-fractie ging over de onderbenutting van de bedrijfssteun aan de clusters en over de impact van de huidige crisis op de clusterwerking.

De minister stelt dat er in 2019 meer dan 99 miljoen euro werd vastgelegd voor de clusterwerking. Een groot deel daarvan (55,2 miljoen euro) is in 2020 zichtbaar op het internestroomartikel Clusterwerking hoger onderwijs. Er was dus zeker geen onderbenutting van de VAK in 2019.

Momenteel worden er geen vertragingen vastgesteld wat betreft het indienen van nieuwe clusterprojecten. De speerpuntclusters geven wel aan dat het vormen van consortia beïnvloed wordt door de beperking op fysieke meetings. Maar voor het najaar van 2020 wordt er geen of slechts een beperkte impact verwacht op het aantal indieningen. Mogelijk is die impact er wel in een verdere toekomst.

Bij de begrotingsopmaak 2020 werd voor de speerpuntclusters 75 miljoen euro uitgetrokken ter ondersteuning van het clusterbeleid en 20 miljoen euro ter ondersteuning van de moonshot 'CO₂ circulaire industrie'.

De volgende indicatieve verdeling van de 75 miljoen euro ter ondersteuning van het clusterbeleid werd voorgesteld:

- 48 miljoen euro toe te wijzen aan specifieke speerpuntclusters (8 miljoen euro voor elke speerpuntcluster). Dit bedrag is zo aan de speerpuntclusters meegegeeld;
- 2,24 miljoen euro voor de verlenging van twee speerpuntclusters na tussentijdse evaluatie (vastlegging voor twee jaar);
- 1 miljoen euro voor het Von Karman Instituut om onderzoeksprojecten passend in de roadmap van de speerpuntclusters op te starten;
- 18,76 miljoen euro wordt ter beschikking gehouden voor interclusterprojecten, bijkomende excellente projecten en andere steun in het kader van het clusterbeleid;
- 5 miljoen euro waarvan VITO gebruik kan maken. Zoals voorzien in het convenant wordt VITO aangespoord om projecten met de speerpuntclusters op te starten. Hiervoor kan VITO gebruik maken van de aan de clusters toegekende geormerkte middelen ten belope van 5 miljoen euro (jaarlijks).

Beheersvergoedingen Hermesbegroting

De Open Vld-fractie vroeg welke vergoedingen er vallen onder de 'Beheersvergoedingen aan derden voor verschillende maatregelen' (artikel 1EC339).

De minister antwoordt dat het gaat om de beheersvergoeding voor PMV/z-Leningen, het vroegere Participatiefonds. Het betreft vergoedingen voor beheerskosten die PMV/z niet kan doorrekenen in de kosten en de rente bij de starleningen of de cofinancieringen. Er wordt jaarlijks in vier schijven uitbetaald.

Investeringsprovisie

De Open Vld-fractie stelde ook een vraag over de aanwending en de verdeling van de investeringsprovisie.

De minister antwoordt dat bij de begrotingsaanpassing het VAK op de O&O-provisie ongeveer 11,8 miljoen euro bedraagt. Er is tot op heden nog niets vastgelegd op het saldo van deze provisie. Zoals vermeld in de toelichting, moet er dit jaar onder andere nog een vastlegging gebeuren voor de InnovOcean Campus van VLIZ en ILVO in Oostende.

Bijstelling Hermesfonds

De minister antwoordt op een vraag van de sp.a-fractie over de bijstelling in de begroting van het Hermesfonds en de compensatie vanuit de provisie O&O.

In totaal is er een stijging van 73,3 miljoen euro aan VEK, waarvan 4 miljoen euro stijging door de overflow. Daarbij is er volgens de minister geen onderscheid tussen de 44,4 miljoen euro bijstelling en de 25 miljoen euro uit de provisie. Beiden worden gebruikt om de extra VEK-behoefte in te vullen.

De VEK-bijstellingen (zowel in plus als in min) gebeuren op meer dan vijftig basisallocaties. De minister laat een tabel aan het verslag toevoegen (zie elektronische bijlage VEK-evolutie Hermesfonds).

Herverdeling van kredieten voor de coronahinderpremie en compensatiepremie

De sp.a-fractie vroeg een overzicht van de verschillende begrotingsartikelen die gebruikt worden om, via interne kredietverdeling en via kredietverdeling vanuit de provisie bij Financiën en Begroting, 400 miljoen euro beschikbaar te stellen voor de premies.

De minister heeft al toegelicht dat er tot en met 7 juni 2020 een kredietbehoefte van 1,4 miljard euro wordt geraamd. Om deze uitgaven te kunnen doen, werden de volgende acties ondernomen:

- 300 miljoen euro herverdeling uit de indexprovisie voor de hinderpremie naar het begrotingsartikel ECH-1ECB5DC-WT van het Hermesfonds;
- 100 miljoen euro interne herschikking binnen de Hermesbegroting voor de hinderpremie. Hiervoor werd vanuit begrotingsartikel ECH-1ECB5EA-WT voor 100 miljoen euro VAK en vanuit begrotingsartikel ECH-1ECB2ZZ-OV voor 100 miljoen euro VEK (vanuit het over te dragen saldo) overgeheveld naar begrotingsartikel ECH-1ECB5DC-WT. Deze 100 miljoen euro prefinanciering zal vanuit de coronaprovisie worden aangezuiverd;
- 600 miljoen euro 'reeds geboekte anomalie'. Dit betreft boekingen door Financiën en Begroting in schijven van 200 miljoen euro voor de hinder- en compensatiepremie. Het is een voorafname die zal moeten worden gecompenseerd vanuit de coronaprovisie;
- 400 miljoen euro 'verwachte anomalie': dit is de verwachte nog benodigde compensatie vanuit de coronaprovisie.

Het is dus uiteindelijk de bedoeling dat de volledige 1,4 miljard euro vanuit de coronaprovisie wordt opgevraagd om de kredieten op de Hermesbegroting en op de indexprovisie aan te zuiveren.

1.3. Verliesfinanciering waarborgen

De Open Vld-fractie stelde enkele vragen over de netto-verliesfinanciering bij PMV/z Waarborgen. Hoeveel waarborgen werden inmiddels binnen de crisisenveloppe toegekend? Welke nieuwe prognoses voor de netto-verliesfinanciering hanteert de minister voor de volgende jaren?

De minister antwoordt dat er in de bijstelling van het krediet naar 17,9 miljoen euro al rekening wordt gehouden met de 4,5 miljoen euro extra verlies door de toename van het waarborgvolume. Op de crisiswaarborgen wordt voor 2020 15 procent verlies geraamd op 80 miljoen euro (een gedeelte van de 100 miljoen euro). Voorlopig zijn er nog geen gegevens over de waarborgen die de banken binnen de crisisenveloppe hebben toegestaan.

Om de verliesfinanciering voor 2021 weer te geven, wordt uitgegaan van twee scenario's.

Realistisch scenario

Voor het eerste scenario – het realistische scenario – worden de gemiddelde uitbetalingspercentages van de toegekende waarborgen voor de periode 2009-2019 toegepast op de werkelijke productie van 2005 tot en met 2019 en de voorspelde productie van 2020 en 2021.

Daarbij wordt ook rekening gehouden met de mogelijke invloed van de coronacrisis op de verliesfinanciering. Er werd in 2020 een bijkomende oproep van 100 miljoen euro in de markt geplaatst, waardoor de totale productie waarschijnlijk met minstens 80 miljoen euro zal stijgen. Er wordt uitgegaan van een uitbetalingspercentage van 30 procent. Dit percentage stemt overeen met het uitbetalingspercentage van eerdere toegestane crisiswaarborgen. De veronderstelling is dat de weerslag van de coronacrisis binnen de eerste twee jaren na het toestaan merkbaar zal zijn. PMV/z gaat ervan uit dat 15 procent van de bijkomende productie in 2020 zal worden afgeroepen en nog eens 15 procent in 2021. De voorlopige ramingen van PMV/z spreken in dit realistische scenario van een verwacht nettoverlies in 2021 van bijna 22 miljoen euro. Dat is een toename met 4 miljoen euro ten opzichte van 2020.

Pessimistisch scenario

In een tweede scenario – het pessimistische scenario – wordt gekeken naar de boekhoudkundige cijfers van de periode 2009-2019. Uit deze cijfers wordt telkens voor iedere parameter (uitbetaalde tussenkomsten, kosten en erelonen, ontvangen premies en ontvangen recuperaties) het nadeligste resultaat genomen. De voorlopige ramingen van PMV/z spreken in dit pessimistische scenario van een verwacht nettoverlies in 2021 van bijna 26 miljoen euro, dat is een toename met 8 miljoen euro ten opzichte van 2020.

Bij de begrotingsopmaak 2021 wordt een definitieve raming opgenomen, maar dat is dus voor de bespreking in het najaar van 2020. De voorspelling voor het jaar 2022 en later worden – in deze disruptieve omstandigheden – nog niet opgemaakt, aldus de minister, dit wordt jaar per jaar gedaan.

1.4. Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek

De beleids- en begrotingstoelichting geeft aan dat het FWO verwacht om in 2020 45.948.000 euro toe te kennen door gebruik te maken van de VAK-ruiter die vanuit vorige begrotingsjaren werd opgebouwd. De Open Vld-fractie vroeg de aanwending van de ruiter bijkomend toe te lichten.

De minister antwoordt dat voor 2020 volgende aanwendingen worden gepland:

- 21.087.000 euro voor het programma strategisch basisonderzoek;
- 7.606.000 euro voor ERA-NET-projecten;
- 11.002.000 euro voor het programma International Research Infrastructures;
- 1.186.000 euro voor het programma zware en middelzware onderzoeksinfrastructuur;
- 2.841.000 euro voor de fundamentele onderzoeksprojecten;
- 2.226.000 euro voor de bilaterale onderzoeksprojecten.

In totaal het dus om 45,9 miljoen euro, zoals in de toelichting vermeld.

1.5. Flanders Future Techfund

De Open Vld-fractie vroeg om de prognose betreffende het FFTF in de beleids- en begrotingstoelichting te verduidelijken. Op basis van welke elementen wordt uitgegaan van zeven investeringsdossiers? Wat is de actuele stand van zaken? Werden er reeds dossiers goedgekeurd?

De minister stelt dat bij de inschatting van het aantal dossiers werd uitgegaan van twee verschillende elementen. Vooreerst waren er de concrete indicaties van dossiers in voorbereiding bij enkele strategische onderzoekscentra en universiteiten. Daarnaast werden ook een aantal nog minder concrete technologieplatformen mee in de budgettoefening opgenomen. Dit is natuurlijk een 'moving target', aldus de minister. De doelstelling wordt door externe factoren, zoals de coronacrisis, beïnvloed.

Het eerste dossier zal op korte termijn naar het investeringscomité worden gebracht. Dit dossier wordt door de andere SOC's beschouwd als een referentiedossier. De verwachting is dat de andere dossiers daardoor mogelijk in een stroomversnelling komen.

2. Beleidsdomein Werk en Sociale Economie

2.1. Algemeen

Na de aanpassing van de begroting 2020 beschikt het beleidsdomein WSE over afgerond 3,7 miljard euro aan beleidskredieten exclusief overflow, en 4 miljard euro inclusief overflow.

De coronacrisis heeft een enorme impact op de arbeidsmarkt en daarmee ook op een aantal stelsels in de WSE-begroting. Het is wel zo dat de Vlaamse Regering ervoor gekozen heeft om de herinschatting van de budgetposten van WSE voornamelijk te doen op het moment van de tweede begrotingscontrole in september 2020. Dan zullen er meer en betrouwbare cijfers over de budgettaire impact van de coronacrisis beschikbaar zijn.

De minister overloopt de vijf programma's in het beleidsdomein WSE:

- het programma JA bevat de apparaatskredieten en bedraagt afgerond 32 miljoen euro VAK en VEK;
- de beleidskredieten voor het programma Werk (JD) wegen met 2,9 miljard euro VAK het zwaarst door in het totale krediet. Dit is toe te schrijven aan het feit dat onder dit programma de budgetten voor de dienstencheques en voor het Vlaamse doelgroepenbeleid zitten, maar ook het grootste deel van de VDAB-dotatie;
- de tweede grootste post zijn de budgetten voor Sociale Economie (programma JE) met 507 miljoen euro VAK. Het grootste deel daarvan, 393 miljoen euro, betreft de middelen voor het collectieve maatwerk;
- het budget voor het beleid rond competenties (programma JF) bedraagt 298 miljoen euro;
- het beleidsdomein Werk en Sociale Economie beschikt over twee provisies (programma JB), die samen 42,9 miljoen euro bevatten.

De minister overloopt de voornaamste budgetbewegingen tussen de begrotingsopmaak en de aangepaste begroting 2020.

Het Europees Sociaal Fonds

Het ESF-Agentschap Vlaanderen vzw heeft het operationeel programma 2007-2013 afgesloten. Er rest momenteel nog 29 miljoen euro cofinanciering op het saldo van het agentschap. Dit bedrag werd niet besteed en wordt bij de begrotingsaanpassing teruggevorderd door het Departement WSE. Deze teruggevorderde middelen zullen opnieuw ingezet worden voor cofinanciering in het kader van het lopende operationeel programma 2014-2020 via het begrotingsfonds van het ESF. In 2020 zal 6,4 miljoen euro van deze gerecupereerde middelen gebruikt worden voor cofinanciering, bovenop het reguliere krediet van ESF (exclusief overflow), dat 21 miljoen euro bedraagt.

Dienstencheques

Het budget voor de dienstencheques stijgt door de begrotingsaanpassing met 113,5 miljoen euro. Het merendeel van deze stijging, namelijk 98 miljoen euro, betreft echter overflow. Dit zijn middelen die eenmalig ter beschikking worden gesteld om de opstoot in kredietbehoefte, die resulteert uit de wijziging van de aanrekeningsregels die in 2020 wordt doorgevoerd, op te vangen.

Nog als gevolg van die nieuwe aanrekeningsregels zal vanaf de begrotingsaanpassing 2020 worden gewerkt met voorschotfacturen voor november en december 2020. Deze worden beschouwd als nog niet verschuldigde subsidies (een vooruitbetaling dus), omdat de subsidiabele prestatie die er tegenover staat nog niet zal plaatsvinden in 2020. Er wordt geraamd dat er in 2020 voorschotfacturen zullen zijn ten belope van 203 miljoen euro.

Vlaamse Ondersteuningspremie

De kredietbehoefte voor de gewone VOP stijgt met 5,6 miljoen euro. Voor de tijdelijke VOP daalt de kredietbehoefte met 7,4 miljoen euro. De totale kredietmiddelen voor de ondersteuningspremie dalen dus licht.

VDAB

De totale toelage van VDAB stijgt in de begrotingsaanpassing met 3,4 miljoen euro aan beleids- en betaalkredieten. Deze stijging situeert zich volledig op de werkingskredieten van VDAB.

Door de verhoging van het bijdragepercentage aan de pool der parastatalen stijgen de werkmiddelen met 1,8 miljoen euro. Voor de endogene groei wordt de toelage aangevuld met 1,4 miljoen euro.

VDAB zal 4 miljoen euro extra ontvangen vanuit de coronaprovisie voor de uitbreiding van het aanbod van e-learning. Dit bedrag staat momenteel nog niet op het begrotingsartikel, het zal later worden ingeschreven.

Extra investeringen in informatietechnologie

De toelage van Syntra Vlaanderen wordt eenmalig verhoogd met 2,1 miljoen euro. Deze middelen worden ter beschikking gesteld vanuit de provisie voor maatregelen ter ondersteuning van het werkgelegenheidsbeleid om te investeren in een ICT-, CRM- en ERP-tool voor de Syntra vzw's. Ook het Departement WSE ontvangt vanuit deze provisie 1 miljoen euro extra voor ICT.

2.2. Beleidsveld Werk

2.2.1. Inhoudelijk structurelement thema-overschrijdend

Administratieve geldboeten

De Vlaams Belangfractie en de Open Vld-fractie stelden vragen over de voorziene ontvangsten uit administratieve geldboeten, die naar boven worden bijgesteld met 149.000 euro.

De minister antwoordt dat het aantal ontvangen dossiers voor de eventuele oplegging van een administratieve geldboete sinds 2015 sterk is gestegen, omdat de Vlaamse overheid na de zesde staatshervorming bevoegd werd voor een aantal belangrijke materies, meer bepaald de illegale tewerkstelling en de dienstencheques. Het aantal dossiers waarin een administratieve geldboete wordt opgelegd,

verloopt in licht stijgende lijn: in 2018 werden 346 boetes opgelegd en in 2019 412. Daardoor stijgen ook de ontvangsten. Meer kwalitatieve processen-verbaal leiden tot meer boetes.

De verdeling van het aantal opgelegde geldboetes over de verschillende materies is sinds 2015 stabiel gebleven. De dossiers inzake tewerkstelling van buitenlandse werknemers en zelfstandigen vertegenwoordigen 85 procent. Inbreuken op bemiddeling (7 procent) en dienstencheques (5 procent) vormen de tweede groep. Inbreuken op het Taaldecreet, inzake de sociale economie en het Vlaams opleidingsverlof komen minder vaak voor (telkens minder dan 1 procent).

ESF-Agentschap Vlaanderen

De Vlaams Belangfractie stelde een vraag over de geraamde 1 miljoen euro vorderingen aan Vlaamse cofinanciering bij de tussentijdse of eindafrekening van projecten die plaatsvinden in het kader van het operationeel programma 2014-2020 van het ESF.

De minister bevestigt dat in de begrotingsaanpassing 1 miljoen euro aan vorderingen wordt geraamd. Op 13 mei 2020 werd al een bedrag ontvangen van 283.000 euro op deze vorderingen. Dit bedrag zal groeien naargelang de afhandeling van de afrekeningen. De minister zal een tabel met de details van het begrotingsartikel artikel JB0-9JDBTAD-OW als bijlage aan het verslag laten toevoegen (zie elektronische bijlage ESF detail ontvangsten).

De Open Vld-fractie stelde vragen over de terugvordering van 105.000 euro in het kader van het operationeel programma 2007-2013, de inzet van het saldo van 29 miljoen euro en de cofinanciering van projecten in 2020.

De minister antwoordt dat het bedrag van 105.000 euro dat nog moet worden teruggevorderd één project betreft met een hangend geschil tussen de promotor en het ESF-Agentschap. De terugvorderingsprocedure verloopt via de advocaat en de rechtbank.

In kader van het operationeel programma 2014-2020 van het ESF worden oproepen gelanceerd waarop organisaties kunnen intekenen met een specifiek project. Specifieke projecten kan de minister nog niet medelen, maar er is wel al zicht op de oproepen die gelanceerd zullen worden wanneer de goedkeuringsprocedure is doorlopen (zie elektronische bijlage Oproepen ESF 2020).

Met de lijst van oproepen wordt volgens de minister duidelijk dat zowel in 2020 als in de daaropvolgende jaren deze middelen zullen worden aangewend waar de noden zich stellen op de Vlaamse arbeidsmarkt. In het kader van ESF zijn er nog geen concrete bijkomende initiatieven ten gevolge van de coronacrisis. Wel blijkt uit de lijst van oproepen in 2020 duidelijk dat in de ESF-programmering heel wat aandacht gaat naar ondersteuning van de meest kwetsbare groepen, en dat is ook in de huidige coronacrisis bijzonder belangrijk.

Op vraag van de Vlaams Belangfractie geeft de minister een overzicht van de AMIF/ESF-projecten die op het begrotingsartikel JB0-1JDB2AD-IS worden gefinancierd. Het gaat om een bedrag van 185.000 euro. De namen van de gekozen projecten zijn Open Hiring, MS@Work, e-learning voor kinderbegeleiders, Midlancer, Duaal Leren in diplomagerichte opleidingen en Pro Werkplekieren (zie bijlage AMIF/ESF-projecten).

Dienstencheques en doelgroepenkorting

De sp.a-fractie stelde een vraag over de impact van het stilleggen en partieel heropstarten van activiteiten op de grote beleidsposten dienstencheques en doelgroepenkorting. Werd de (onder)benutting van de voor 2020 ingeschreven kredieten al geraamd door de administratie?

De coronacrisis heeft inderdaad een sterke impact gehad op het gebruik van de dienstencheques. In april 2020 vielen volgens de minister de prestaties met meer dan 90 procent terug ten opzichte van het jaar voordien. Zoals verwacht, is het aantal dienstenchequeprestaties in mei 2020 weer gestegen. Doorheen de maand namen de prestaties gestaag toe tot reeds 72 procent eind mei 2020. In juni 2020 wordt een verdere stijging verwacht. Vanaf de zomer hoopt de minister op een volledig herstel, dit wordt opgevolgd.

Inzake de reeds gerealiseerde activiteiten in 2020 gaat het om een totaalbedrag van ruim 355 miljoen euro. De administratie is nog bezig aan de verfijning van de ramingen en de prognose voor het volledige jaar 2020.

Voor de doelgroepkorting werd er reeds 202 miljoen euro vastgelegd. Op de prognoses voor het hele jaar 2020 komt de minister later nog terug.

2.2.2. Inhoudelijk structurelement activering (Werk)

Algemeen

De Open Vld-fractie wijst op een daling van het vastleggingskrediet met 4.831.000 euro ten opzichte van de initiële begroting 2020. De toelages onder deze ISE stijgen dan weer met 3.338.000 euro VAK en 8.604.000 euro VEK. Houden deze cijfers al rekening met de verwachte evolutie van de werkloosheid en werkzaamheid ten gevolge van de coronacrisis? Zijn er al simulaties gemaakt over de aanpassingen die nodig zullen zijn bij de begrotingsopmaak voor volgend jaar?

De minister antwoordt dat de cijfers van de begrotingsaanpassing nog geen rekening houden met de verwachte evolutie van de werkloosheid ten gevolge van de coronacrisis. De begrotingsaanpassing werd immers opgemaakt in februari 2020, dus nog voor de lockdown als gevolg van de coronacrisis. Er zal een herraming gebeuren in het kader van de tweede begrotingscontrole in september 2020. Op dat moment worden ook de ramingen gemaakt voor de begrotingsopmaak 2021.

Beroepskaarten

Op vraag van de Vlaams Belangfractie laat de minister een tabel bij het verslag voegen over de toegekende beroepskaarten per ondernemingstype en nationaliteit van de aanvrager (zie bijlagen Toegekende beroepskaarten en Ontvangsten beroepskaarten 2019).

Doelgroepenverminderingen

De Vlaams Belangfractie vroeg of er op korte termijn een raming van de benodigde kredieten zal worden gemaakt die de impact van de coronacrisis op het begrotingsartikel JB0-1JDB2CA-WT Doelgroepverminderingen sociale zekerheid weergeeft.

Ook de CD&V-fractie informeerde naar de evolutie van de uitgaven op deze begrotingspost.

De minister zegt dat er ten vroegste in juli of augustus 2020 een concreet zicht zal zijn op de voorlopige cijfers inzake de invloed van de coronacrisis in het eerste

kwartaal van 2020 en pas in oktober of november op de impact in het tweede kwartaal. De werkgevers of de sociale secretariaten moeten per kwartaal via de DmfA-aangifte de verminderingscode aanduiden. Op basis van die code wordt de vermindering onmiddellijk in mindering gebracht. Voor het eerste kwartaal gebeurt dat in de loop van april en mei, voor het tweede kwartaal gebeurt dat in juli en augustus. Wanneer de tweede begrotingscontrole in september wordt besproken, zal de minister een inschatting kunnen bezorgen.

Vlaamse ondersteuningspremie

De kredietbehoefte in het begrotingsartikel JB0-1JDB2CB-WT wordt voor de tijdelijke VOP verminderd met 7.371.000 euro. De Vlaams Belangfractie vroeg een overzicht van de aanvragen en de weigeringen.

Ook de sp.a-fractie wilde weten hoeveel gebruik er van de tijdelijke VOP wordt gemaakt.

De minister meldt dat er in 2019 192 aanvragen werden gedaan bij VDAB voor een tijdelijk VOP-recht. Dat kan worden aangevraagd als men een arbeidshandicap of een gezondheidsproblematiek heeft die tijdelijk van aard is. In het eerste kwartaal van 2020 waren er al 66 aanvragen.

De dienst Tewerkstelling van VDAB kreeg in 2019 104 aanvragen voor een tijdelijke VOP, waarvan er twee werden geweigerd. Bij een dossier werd het recht initieel geweigerd maar daarna herzien en dus finaal toch goedgekeurd. Het andere dossier werd geweigerd omdat de betrokkenen reeds werkzaam was in een maatwerkbedrijf voor 1 januari 2015. Een reguliere werknemer binnen een maatwerkbedrijf komt maar in aanmerking voor een VOP indien hij na deze datum in dienst is getreden. In het eerste kwartaal 2020 ontving de dienst Tewerkstelling al 50 aanvragen voor een tijdelijke VOP.

Tewerkstellingsprogramma's en aanwervingsincentives voor langdurig werkzoekenden

De Open Vld-fractie informeerde naar de afbouw van het aantal gesco's en DAC'ers die al in 2020 heeft plaatsgevonden. Wat is het objectief voor eind 2020?

De minister stelt dat in het Vlaamse regeerakkoord werd opgenomen dat zal worden ingezet op activerende en competentieversterkende maatregelen en dat daarom de passieve tewerkstellingsmaatregelen DAC en gesco versneld zullen uitdoven tegen 2030. In 2020 zijn er tot op vandaag één gesco-arbeidsplaats en twaalf DAC-arbeidsplaatsen stopgezet. Dit is in hoofdzaak het gevolg van pensioneringen. Wanneer de DAC-titularis van de arbeidsplaats uit dienst gaat, stopt de arbeidsplaats. Er wordt geraamd dat de afbouw tegen het einde van dit jaar vijf gesco-arbeidsplaatsen en twintig DAC-arbeidsplaatsen zal bedragen.

Jongerenbonus en startbaanovereenkomsten

In de toelichting bij het begrotingsartikel JB0-1JDB2CF-WT is sprake van een maximale budgettaire enveloppe van 1,5 miljoen euro per jaar voor deeltijdse tewerkstelling voor deeltijds lerenden, een deelproject in het kader van de jongerenbonus. De Vlaams Belangfractie vroeg meer details hierover.

De minister stelt dat dit project inhoudelijk volledig door VIVO vzw wordt beheerd. VIVO staat in voor de verdeling van de posten/vte's, de ontvangst van de nodige documenten en de opvolging hiervan. Het Departement WSE ontvangt geen gegevens van de betrokken jongeren, enkel de gegevens van de betrokken organisaties. De minister kan wel melden dat er in april 2020 89 jongeren een contract

hadden lopen via de jobbonus. Er wordt in een maximumbudget voorzien van 1.500.000 euro, daarvan werd vorig jaar 1.350.000 euro benut.

Op basis van de sector waartoe de organisaties behoren, kan volgende onderverdeling worden gemaakt:

- opvoedings- en huisvestingsdiensten: 41,5 procent;
- socioculturele organisaties: 24,5 procent;
- maatwerkbedrijven: 22,6 procent;
- kinderopvang: 3,8 procent;
- ziekenhuizen: 3,8 procent;
- revalidatiecentra: 1,9 procent;
- diensten voor gezondheidszorg: 1,9 procent.

VDAB-toelage

De sp.a-fractie vroeg verduidelijking bij de bewegingen in de toelage aan VDAB.

De minister heeft de verhoging van 3,3 miljoen euro VAK en VEK al in haar inleiding toegelicht. Daarnaast is er ook, enkel in VEK, een stijging van 5,3 miljoen euro op de betaalbehoefte voor investeringen.

Investeringstoelage VDAB

De Vlaams Belangfractie stelde een vraag over de investeringstoelage die VDAB ontvangt voor de financiering van roerende en onroerende investeringen. Er wordt 1.907.000 euro gecompenseerd voor het opvangen van VEK-tekorten en 3.359.000 euro bijgesteld in het kader van betaalverplichtingen.

De minister antwoordt dat de compensatie van 1.907.000 euro en de bijstelling van 3.359.000 euro de betalingskredieten betreffen voor engagementen die in 2019 werden aangegaan voor de aankoop van een nieuwe vaarsimulator in het opleidingscentrum van VDAB in Zeebrugge. De minister is erg tevreden met de nieuwe simulator, die veel wordt gebruikt.

VDAB wijk-werken

De Open Vld-fractie stelde een vraag over de daling van de geraamde opbrengsten uit wijk-werken. Wat is de reden van de bijstelling van de opbrengsten? Heeft dit te maken met een lagere activiteit dan verwacht?

De minister stelt dat de daling van de opbrengsten van wijk-werken met 6.045.000 euro het gevolg is van een dalende trend van activiteiten van wijk-werken, die werd ingezet vanaf september 2019. Deze trend zet zich voort in 2020 en daarom worden de opbrengsten maar ook de uitgaven voor wijk-werken in de begrotings-aanpassing bijgesteld op basis van volume prognoses.

VDAB verkoop vastgoed

De Open Vld-fractie stelde ook vast dat de inkomsten uit verkoop van eigen gebouwen daalt met 2.345.000 euro ten opzichte van de begrotingsopmaak. Waarom heeft VDAB de timing van de verkoop van gebouwen moeten aanpassen?

De minister antwoordt dat de redenen waarom de timing van verkoop van het vastgoed niet altijd kan worden gerespecteerd van diverse aard zijn. Het pand wordt eerst aangeboden aan de entiteiten van de Vlaamse overheid. Indien er daar geen interesse is, wordt de verkoop gepubliceerd en verder gecoördineerd door VLABEL.

De panden en sites van VDAB zijn soms zeer specifiek, bijvoorbeeld omdat ze voor opleidingen zijn bestemd. In hun huidige vorm en soms ook door de wettelijke bestemming zijn ze vaak niet breed inzetbaar, waardoor de interesse op de markt beperkt kan zijn. Het gebeurt dat langdurige onderhandelingen opgestart worden – waarbij de potentiële koper tijd nodig heeft om de mogelijkheden van het pand na te gaan – die dan toch niet tot een overeenkomst leiden. Er zijn volgens de minister dus uiteenlopende redenen waarom de verkoop vertraging kan oplopen.

VDAB aanbod online-opleidingen

De Open Vld-fractie vroeg of het extra krediet van 4 miljoen euro voor de verdere uitrol van online-opleidingen al in de begrotingsaanpassing is opgenomen.

De minister herhaalt wat ze al in de toelichting vermeldde. De 4 miljoen euro zal worden herverdeeld vanuit de coronaprovisie. Het bedrag staat momenteel nog niet in het begrotingsartikel. De uitgaven worden afgezonderd in de VDAB-begroting en hierover zal op transparante wijze gerapporteerd worden naar aanleiding van de begrotingsuitvoering 2020.

2.2.3. Inhoudelijk structurelement loopbanen

Dienstencheques – vorderingen

De CD&V-fractie vroeg meer informatie over de 388.000 euro die wordt geraamd voor vorderingen ten aanzien van erkende dienstenchequebedrijven en Sodexo, en voor de rechtsplegingsvergoedingen.

De minister antwoordt dat de vorderingen ten aanzien van dienstenchequebedrijven terugvorderingen zijn van overheidssubsidies die onterecht werden toegekend. Als de Vlaamse Sociale Inspectie vaststelt dat een dienstenchequebedrijf de reglementaire bepalingen van het stelsel niet naleeft, bijvoorbeeld door het uitvoeren van niet-toegelaten activiteiten, kan het departement beslissen om de ten onrechte uitbetaalde overheidssubsidies en de aanschafwaarde van de dienstencheques terug te vorderen.

In sommige gevallen wordt beroep aangetekend bij de arbeidsrechtbank tegen dergelijke beslissingen. Een rechtsplegingsvergoeding is een forfaitaire tegemoetkoming van de kosten en erelonen van de advocaat. Deze vergoeding moet door de verliezende partij worden betaald aan de partij die door de bevoegde rechtbank in het gelijk werd gesteld. In deze context betreft het dus rechtsplegingsvergoedingen die het departement heeft ontvangen voor rechtszaken waarbij het in het gelijk werd gesteld.

Dienstencheques – impact coronacrisis

Open Vld, CD&V en Vlaams Belang stelden vragen over het benodigde krediet voor de dienstencheques en de impact van de coronacrisis daarop, inbegrepen de uitgaven voor de tijdelijk verhoogde overheidstussenkomst voor dienstencheques. Die impact wordt in de beleids- en begrotingstoelichting niet berekend.

De minister herhaalt dat de beleids- en begrotingstoelichting inderdaad nog geen rekening houdt met de coronacrisis. Tegen de tweede begrotingscontrole in september 2020 zal er een beter zicht zijn op het coroneffect.

De kostprijs van de bijkomende overheidssteun, die voorzien is tot en met eind juni, wordt geraamd op 65 miljoen euro. In die raming is opgenomen dat voor 11,6 miljoen dienstencheques een verhoogde tegemoetkoming zal worden toegekend. De minister gaat ervan uit dat deze meeruitgave kan worden gecompenseerd

binnen het budget dat in deze begrotingsaanpassing staat ingeschreven, omdat er natuurlijk ook minder cheques worden gebruikt.

Dienstencheques – overflow

De sp.a-fractie stelde vast dat er op het begrotingsartikel voor het stelsel van de dienstencheques 15 miljoen euro extra wordt ingeschreven, maar dat er ook een overflow is van 98 miljoen euro. Kan de minister die bewegingen verklaren?

Het minister geeft het juiste begrotingsartikel mee: JB0-1JDB2EA-WT. Het Departement WSE ontvangt de subsidiefacturen op het moment dat de dienstencheques worden aangekocht. In de praktijk moeten deze subsidies echter pas worden uitbetaald als de dienstenchequeprestaties effectief worden geleverd en de erkende onderneming moet worden betaald. Een dienstencheque heeft een gemiddelde levensduur van drie maanden, waardoor de subsidiefacturen ook pas een drietal maanden later worden uitbetaald. In de praktijk betekende dit dat de facturen voor de maanden oktober, november en december pas werden aangerekend in het volgende boekjaar. Vanaf 2020 werd, op vraag van het Rekenhof, voor de subsidiëring van het dienstenchequestelsel echter overgestapt naar een nieuwe aanrekeningsmethode waarbij men een onderscheid maakt tussen het moment van de facturering en het moment van de gesubsidieerde prestatie. De facturatie door de uitgiftemaatschappij vindt plaats op het moment van de uitgifte van de dienstencheques, terwijl de effectieve, gesubsidieerde prestaties op een later tijdstip plaatsvinden.

Volgens de nieuwe werkwijze worden de facturen van de maanden november en december in hetzelfde boekjaar beschouwd als voorschotfacturen en aangerekend in het volgende boekjaar. In de praktijk komt het erop neer dat de facturen van de periode november-december 2019 aangerekend worden in 2020.

Naar aanleiding van de omschakeling naar de nieuwe aanrekeningsmethode in 2020 hadden de facturen voor de maand oktober 2019 eigenlijk aangerekend moeten worden op de begroting in 2019. Omdat dit door de omschakeling niet meer mogelijk was, moesten de subsidiefacturen van deze maand nog volgens de oude methode op de begroting van 2020 worden gezet. Hiervoor was eenmalig de overflow nodig.

Op vraag van het Rekenhof werd ook een gewijzigde methode toegepast voor de creditnota's voor vervallen dienstencheques. Dit gaat over de middelen die worden gerecupereerd bij het vervallen van dienstencheques. Door deze wijziging dienen de creditnota's voor de periode juni 2018 tot en met oktober 2019 in overflow te worden afgetrokken.

Het bedrag van de overflow komt volgens de minister dus overeen met de subsidiefacturen voor de maand oktober van 2019 min de creditnota's voor vervallen dienstencheques van juni 2018 tot oktober 2019. Bij de begrotingsopmaak 2020 werd het subsidieeluk van het dienstenchequestelsel nog niet opgenomen in de overflowoefening. Dit is pas gebeurd naar aanleiding van de opmerkingen van het Rekenhof over de toegepaste aanrekeningsmethode.

Aanmoedigingspremies landingsbanen

De Open Vld-fractie wijst op de snellere daling van de dossiers en van de middelen voor de landingsbanen dan verwacht bij de begrotingsopmaak 2020. Wat is de oorzaak daarvan en zal deze daling zich verderzetten?

De minister antwoordt dat sinds de federale overheid in juni 2015 de instapleeftijd van de eindeloopbaanregeling heeft opgetrokken van 55 naar 60 jaar en de

Vlaamse overheid in 2016 de instroom heeft beperkt tot de zorggerelateerde beroepen, de nieuwe instroom bij dit type aanmoedigingspremie sterk is gedaald.

In 2014 waren er nog 667 dossiers, in 2019 225 dossiers. De verwachting is dat de instroom de volgende jaren opnieuw wat zal stijgen omdat de werknemers die in 2015 55 jaar werden, nu pas kunnen instappen (omdat ze 60 jaar geworden zijn).

Omdat deze aanmoedigingspremie tot aan de pensioenleeftijd wordt toegekend, moet steeds de kost van de lopende landingsbanen mee in rekening worden gebracht. Het aantal lopende dossiers daalt jaar na jaar gezien de instroom kleiner is dan de uitstroom. Bij de uitstroom gaat het om dossiers die aflopen omdat mensen op pensioen gaan of omdat ze het dossier stopzetten, bijvoorbeeld omdat ze opnieuw gaan werken of in het SWT-stelsel stappen.

De verwachting is dat dit ook de komende jaren zo zal zijn, waardoor de jaarlijkse kost blijft dalen. In de begrotingsaanpassing 2020 wordt het aantal lopende dossiers bijgesteld omdat er meer stopzettingen zijn geweest dan oorspronkelijk ingeschat.

2.2.4. *Inhoudelijk structurelement duurzame arbeidsmarkt*

Focus op talent

De Vlaams Belangfractie vroeg een opsplitsing van de vastleggingskredieten voor het begrotingsartikel JB0-1JDB2IC-WT Focus op talent.

De minister geeft de volgende verdeling:

- herwerkte visie rond Focus op Talent-beleid: 9.726.000 euro;
- werkbaarheidscheques en verhoging kmo-portefeuille: 3.000.000 euro;
- subsidies vzw Tracé Brussel: 208.000 euro;
- mysterycalls dienstencheques: 200.000 euro.

2.3. Beleidsveld Sociale Economie

2.3.1. *Impact coronacrisis*

De Open Vld-fractie stelde vragen over de impact van de coronacrisis op de middelen voor de sociale economie, de economische gevolgen voor de bedrijven, de doorstroom naar de reguliere economie en het vooropgestelde groeipad.

De minister wijst op de vier ondersteunende maatregelen die ze heeft genomen om de kortetermijnnoden van de sociale economie op te vangen en dat zowel voor de maatwerkbedrijven, LDE-ondernemingen als de doelgroepwerknemers zelf. Die maatregelen moeten zorgen voor meer rechtszekerheid en financiële bescherming:

- het opschorten van de externe doorstroomtrajecten voor de doelgroepwerknemers van collectieve maatwerkbedrijven;
- het opschorten van de externe doorstroomtrajecten en het verlengen van de inschakelingstrajecten voor de doelgroepwerknemers van lokale dienstenconomieondernemingen;
- het opschorten van de regel inzake de 90 procent invulling van het contingent van 2020 en de bijhorende automatische herverdeling in 2021;
- het opschorten van de inhoudingen op de voorschotten voor collectief maatwerk en lokale diensteneconomie voor bedrijven die economische of financiële hinder ondervinden ten gevolge van de coronacrisis.

Deze vier maatregelen hebben echter geen directe financiële impact op jaarbasis. Ze geven de sociale-economieondernemingen wel meer financiële ademruimte tijdens de crisismaanden.

Na het opvangen van de eerste noden, focuste de minister samen met de sector midden april 2020 al op de heropstart van de bedrijfsactiviteiten. Er werd in een extra beschermingsvergoeding voor de maatwerkbedrijven en LDE-ondernemingen voorzien. Voor deze maatregel werd een specifiek budget uitgetrokken van 1,6 miljoen euro, afkomstig van de provisie Werk.

De extra beschermingsvergoeding komt deels tegemoet aan de vraag om de extra kosten die gepaard gaan met de veilige heropstart van de activiteiten mee te vergoeden. In de tweewekelijkse enquête die de administratie bij de sector uitvoert, wordt nu ook de vraag naar toekomstprognoses inzake activiteitsgraad opgenomen. Daaruit blijkt dat de tewerkstellingsgraad in de maatwerkbedrijven langzaam maar zeker stijgt.

De huidige doorstroomtrajecten staan on hold, zowel bij collectief maatwerk als bij LDE, zolang de coronamaatregelen van kracht zijn. De minister heeft de administratie gevraagd om uit te zoeken wanneer het opportuun is om deze doorstroomtrajecten opnieuw op te starten. Er is hierover ook een advies gevraagd aan de SERV. Het is voor de minister belangrijk om een goed evenwicht te vinden tussen enerzijds de doorstroom, ook in het postcoronatijdperk, waarbij de positief geëvalueerde maatwerker veilig en duurzaam kan doorstromen, en anderzijds de ruimte die vrijkomt voor nieuwe instroom.

Wat het groeipad betreft, verwijst de minister naar de antwoorden die ze al eerder gaf in de commissie. Er is nu een precaire situatie. De minister begrijp het standpunt van Groep Maatwerk dat men eerst focust op het behoud van de bestaande tewerkstelling. Het kan ook niet de bedoeling zijn om alle (tijdelijke) werklozen met een mogelijk kwetsbaar profiel automatisch richting collectief maatwerk te sturen. Er zijn nog verschillende andere mogelijkheden om mensen te versterken en op de arbeidsmarkt te brengen, zoals bijvoorbeeld de werkervaringstrajecten.

2.3.2. *Inhoudelijk structurelement activering (Sociale Economie)*

De Vlaams Belangfractie vroeg voor het begrotingsartikel JB0-1JEB2HD-WT voor de sociale inschakelingseconomie een opsplitsing van het vastleggingskrediet van 50.498.000 euro per onderneming.

De Open Vld-fractie vroeg op basis van welke parameters de raming naar beneden werd bijgesteld. Het totale beschikbare krediet voor SINE werd verminderd met 2.936.000 euro (VAK en VEK).

De minister antwoordt dat de ramingen gebaseerd zijn op realisaties en op de evolutie van de macro-economische factoren. Het gaat steeds om globale ramingen. De minister beschikt niet over de nodige gegevens om een opsplitsing per onderneming te maken. De federale operatoren kijken naar de gekende realisaties en trekken deze door bij het ramen van het toekomstige krediet. Ze houden daarbij ook rekening met de evolutie van de macro-economische factoren die worden opgesteld door het Federaal Planbureau. De begrotingsaanpassing is gebaseerd op die federale ramingen.

II. Bespreking

1. Tussenkomsten van de leden

Tussenkomst van Caroline Gennez

Caroline Gennez wijst op de gigantische impact van de coronacrisis op de economie en de arbeidsmarkt. Het is heel belangrijk dat de Vlaamse Regering op korte termijn een uitgebreid instrumentarium heeft opgezet om de terugval van de economische activiteit te compenseren. Het lid is dan ook tevreden dat zowel de hinder- als de compensatiepremies veel worden aangevraagd, maar hoopt tegelijk dat die maatregelen niet te lang meer hoeven te lopen. Heeft de Vlaamse Regering de intentie om die maatregelen nog te verlengen na 7 juni 2020? Een verlenging zou 5,6 miljoen euro per dag kosten.

De minister veroordeelt krachtig het mogelijke misbruik van deze premies en dat is terecht. Hoe ver staat de minister met het in kaart brengen van de fraude? Hoe zal de minister de terugvordering organiseren? Indien de fraudeurs eruit worden gehaald, zijn er misschien meer middelen om de bonafide ondernemers langer te ondersteunen.

Naast de premies zijn er de waarborgen en achtergestelde leningen. De sp.a-fractie vindt deze maatregelen belangrijk om de kmo's overlevingskansen te bieden. In deze begrotingsaanpassing voert de minister een kapitaalsverhoging voor PMV door voor het uitreiken van achtergestelde leningen aan financieel gezonde bedrijven. Caroline Gennez begrijpt niet waarom daarbij een interestvoet wordt gehanteerd van 4,5 procent voor kmo's en 5 procent voor start-ups, terwijl de Vlaamse Regering zelf aan een veel lager tarief kan lenen. Het is begrijpelijk dat er een zekere marge wordt ingebouwd als buffer om de financiële verliezen op te vangen als failliete bedrijven hun leningen niet meer kunnen afbetalen. Maar met deze interestpercentages, die 4 procent hoger liggen dan de percentages waaraan de Vlaamse overheid leent, gaat PMV hier misschien aan verdienen. Het doel moet toch zijn om zoveel mogelijk kmo's en start-ups recht te houden, niet om hier zelf nog iets aan te verdienen.

De fractie van het lid pleitte al eerder voor de aanpak van Duitsland, voor velen toch een voorbeeld op economisch vlak. Daar geldt een gratieperiode van twee jaar, waarin uitstel van betaling wordt verleend, ook voor start-ups. De Belgische federale minister van Financiën zou ook in die richting denken. Duitsland hanteert een rentevoet van 2 procent gespreid over tien jaar, wat toch gunstiger is dan de Vlaamse interestvoeten.

Caroline Gennez vraagt ook aandacht voor zelfstandigen en freelancers die geen recht hebben op de Vlaamse energiepremie, in tegenstelling tot bedienden en arbeiders in tijdelijke werkloosheid. De OCMW's van grote steden zoals Gent en Antwerpen hebben al aangegeven dat vooral mensen in preciaire statuten zoals freelancers, platformmedewerkers, zelfstandigen in bijberoep en meewerkende echtgenoten, bij hen aankloppen. Indien ze dan ook nog niet in aanmerking komen voor de energiepremie is dit een gemiste kans. Heeft de minister die doelgroepen al beter in kaart kunnen brengen, zodat er ook na de crisis meer aandacht voor kan zijn?

Het noodfonds is volgens Caroline Gennez de olifant in de kamer. De beslissing over het verdelen van de 200 miljoen euro is al vaak uitgesteld. Intussen werd al gezegd dat sectoren zoals onderwijs, evenementen, cultuur en sierteelt op het fonds beroep zouden kunnen doen. Het bedrag van 200 miljoen euro lijkt te klein om de nood in deze sectoren te lenigen. Voor de hinder- en compensatiepremies

wordt een bedrag van 1,4 miljard euro geraamd. Kan de minister een stand van zaken geven?

De plenaire vergadering richtte op 27 mei 2020 een commissie ad hoc op voor de evaluatie van het Vlaamse coronabeleid en het opzetten van het postcoronatraject. De Commissie voor Werk, Economie, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie hield ook al hoorzittingen met specialisten inzake arbeidsmarkt en economie. Die pleiten, naast het inzetten van de Vlaamse bazooka voor het opvangen van de gevolgen op korte termijn, voor een langetermijnrelanceplan voor een duurzame, inclusieve en hoogtechnologische groei. In de voorliggende begrotingsaanpassing is weinig daarvan terug te vinden. Zo was er bijvoorbeeld de oproep om een groot-scheeps renovatie- en isolatieplan uit te rollen, maar ook daarover staat er niets in de begroting. De Vlaamse Regering richtte een economisch en maatschappelijk relancecomité op, maar een visie ontbreekt vooralsnog. Of rekent de Vlaamse Regering enkel op de inbreng van het Vlaams Parlement en de expertencomités?

Het lid heeft nog een vraag over de manier waarop de ecologiepremie in het Hermesfonds is opgenomen. Volgens de informatie van het lid werd 10 miljoen euro voor de ecologiepremie overgedragen van 2019 naar 2020. Werd de premie dan minder aangevraagd? Hoe is dit overschot te verklaren?

De minister gaf toelichting bij het extra budget van 4 miljoen euro voor VDAB voor e-learning. Dat is een goede zaak, maar volgens prognoses worden er tussen de 30.000 en 60.000 extra werklozen verwacht. Die moeten zo snel mogelijk opnieuw naar de arbeidsmarkt worden begeleid. De kosten daarvan worden ruw geschat op een bedrag tussen de 15 tot 30 miljoen euro, afhankelijk van het aantal mensen dat begeleiding nodig heeft. Dit is een grote kost die VDAB op dit moment niet aankan, gegeven de extra taken die het agentschap kreeg met de goedkeuring van het nieuwe kaderdecreet en de eerder besliste personeelsbesparing. Ziet de minister op korte termijn andere verschuivingen mogelijk?

Wat is de verklaring voor de onderbenutting van de middelen voor de Vlaamse ondersteuningspremie? De tijdelijke VOP wordt gegeven om de lagere productiviteit en de extra kosten van een werknemer met gezondheidsproblemen of een arbeidsbeperking te compenseren wanneer die beperkingen tijdelijk zijn of wanneer het niet zeker is wat de beperkingen op langere termijn zijn. Volgens Caroline Gennez kan de tijdelijke VOP werken om de grote groep van langdurig zieken terug te integreren in de arbeidsmarkt. Uit een eerdere enquête bleek dat 68 procent van de langdurig zieken deeltijds en flexibel aan de slag willen gaan.

Er is een dalende trend in de activiteit wijk-werken. Het is een moeilijke doelgroep, komende van het PWA-stelsel. In het regeerakkoord wordt dan ook nog de verplichte gemeenschapsdienst vooropgesteld, terwijl het wijk-werken minder succesvol is. Wordt deze doelgroep niet schromelijk verwaarloosd door de verschillende stelsels op elkaar te laten aansluiten, terwijl ze telkens minder succes kennen? Volgens Caroline Gennez is het misschien tijd voor een evaluatie.

Tussenkoms van Tom Ongena

Tom Ongena is tevreden dat de activiteitsgraad in de dienstenchequesector, na een zware terugval, opnieuw 72 procent bedraagt. Bij het uitbreken van de coronacrisis werd snel beslist om de gebruikstermijn van de dienstencheques met enkele maanden te verlengen. Uiteindelijk bleek de impact van de crisis zwaarder dan verwacht. Overweegt de minister nog een bijkomende verlenging van de geldigheidsduur? Dit kan vermijden dat mensen een administratieve procedure moeten doorlopen om de cheques om te ruilen of dat de cheques gewoon vervallen.

Een meer algemene opmerking is dat deze begrotingsaanpassing een zeker virtueel gehalte heeft. De impact van de coronacrisis is er nog niet in verrekend. De minister verwijst daarvoor naar de tweede begrotingscontrole in september. Waar verwacht de minister dan de grootste verschuivingen? Voor de bevoegdheid Werk denkt het lid zelf dan aan de middelen voor de dienstencheques, VDAB maar ook aan het Vlaams opleidingsverlof en aan werkbaarheidscheques om bijvoorbeeld telewerken aan te moedigen.

Tussenkomst van Maurits Vande Reyde

Maurits Vande Reyde verwijst naar het aanleggen van een noodprovisie van 2,5 miljard euro om de crisis aan te pakken. In die zin is het logisch dat het relancebeleid nog niet in deze begrotingscontrole vervat is. De begrotingsaanpassing is overigens in februari uitgevoerd. Het lid vindt het een goede aanpak om een noodprovisie aan te leggen om in eerste instantie de ondernemingen te steunen. Het relancebeleid zal dan de komende weken en maanden vorm moeten krijgen.

Het aandeel van EWI bedroeg bij de begrotingsopmaak bijna 2 miljard euro, ongeveer 3,5 procent van de totale begroting. Door de nieuwe maatregelen zal dit stijgen naar ergens tussen de 6 en 7 procent van de begroting. *Maurits Vande Reyde* hoort sommige leden pleiten voor meer menselijkheid in de aanpak, maar proportioneel gezien gaan er nog altijd veel meer middelen naar domeinen zoals Onderwijs en Welzijn. Met moet de middelen voor EWI dan ook in het juiste perspectief zien.

Er was bij PMV voorzien in 250 miljoen euro voor achtergestelde leningen. De Tijd vermeldde dat daarvan al 130 miljoen euro was toegekend aan 238 kmo's, start-ups en scale-ups. Zijn er prognoses over hoe de vraag naar achtergestelde leningen verder zal evolueren? Zal die vraag het budget van 250 miljoen euro niet overstijgen?

Het Rekenhof maakte een opmerking over de mogelijke impact van de achtergestelde leningen op het vorderingensaldo. Momenteel zijn de kredieten in de begroting ingeschreven onder ESR-code 8 en hebben ze daardoor geen invloed op het vorderingensaldo. Is er al meer duidelijkheid over hoe de achtergestelde lening in de begroting moeten worden opgenomen?

Bij de bespreking van de begrotingsopmaak was een van de belangrijkste punten het groeipad voor O&O. Voor *Maurits Vande Reyde* blijft het nodig om hierop te blijven inzetten. Dat bleek ook uit de hoorzittingen die de commissie organiseerde over het relancebeleid. Het lid roept om de aangekondigde opstap te behouden, want O&O zal cruciaal zijn voor de relance en de welvaart in Vlaanderen.

Tot slot pleit *Maurits Vande Reyde* voor extra aandacht voor de evenementensector die zwaar onder de crisis heeft te lijden.

Tussenkomst van Imade Annouri

Imade Annouri noemt de coronacrisis de grootste disruptieve periode na de Tweede Wereldoorlog. Het blijft dan ook vreemd om de aanpassing te bespreken zonder dat de maatregelen hiervoor in de begroting zijn opgenomen. Dat zorgt ervoor dat de opmerkingen vaak verder gaan dan de voorliggende begrotingsaanpassing.

De minister verwijst naar de tweede begrotingscontrole in september 2020. Daarin zal de 4 miljoen euro extra voor VDAB voor e-learning worden opgenomen. Is dit de enige te verwachten bijsturing van de middelen voor VDAB? Tijdens de hoorzittingen wees VDAB zelf op het feit dat er meer werkzoekenden zullen moeten worden begeleid en dat extra ondersteuning nodig zal zijn.

Hoe zullen de hinder- en compensatiepremie de volgende weken evolueren? Voor vele mensen zal de situatie de komende weken niet verbeteren, zij leven nu in onzekerheid. Het is nodig snel duidelijkheid voor hen te scheppen.

Imade Annouri vraagt om bij de tweede begrotingscontrole in september aandacht te hebben voor de kwetsbare groepen. Professor Ive Marx had het tijdens de hoorzitting over te verwachten ontslagen volgens het 'last in, first out'-principe. Voor vele mensen is de crisis een vervelende periode met het noodgedwongen ontdekken van telewerken en het zoeken naar een nieuwe balans tussen werk en privé-leven, zonder dat ze echt inkomensverlies leiden. Voor andere mensen is het nu een fundamenteel ontwrichtende periode, ze verliezen hun job en weten niet hoe de toekomst eruit zal zien en of ze de rekeningen gaan kunnen betalen. Het lid denkt daarbij aan kortgeschoolden, mensen met een tijdelijk contract, freelancers in de creatieve sector enzovoort. De minister moet hier volgens het lid een prioriteit van maken en in voldoende middelen hiervoor voorzien. In het andere geval zal de kost van de crisis hoog oplopen.

Een volgend punt is dat ook meer moet worden ingezet op werkbaar werk. De arbeidsmarkt kampte al met dit probleem en dat zal nu nog toenemen. Voor de relance van de arbeidsmarkt is werkbaar werk volgens het lid een noodzaak, zodat mensen met volle energie terug aan de slag kunnen. Ook dit zal financiële inspanningen vragen.

Tussenkoms van Kurt Vanryckeghem

Kurt Vanryckeghem wijst erop dat de heropening van de horeca op 8 juni 2020, gelet op de zeer strikte voorwaarden, niet voor alle horecazaken evident is. Kunnen er bijkomende steunmaatregelen worden genomen voor de uitbaters die nog niet kunnen openen?

Tussenkoms van Andries Gryffroy

Andries Gryffroy merkt op dat de begrotingsaanpassing door sommigen wordt aangegrepen om een ideologisch debat te voeren over de maatregelen die in de komende periode moeten worden genomen. Wat zal er worden gedaan voor de horeca en voor andere sectoren? Wat moet er gebeuren om de solvabiliteit van ondernemingen te verbeteren, na de maatregelen inzake liquiditeit? Die discussie hoort volgens het lid thuis in een ideologisch debat over de meerjarenbegroting, niet in de bespreking van de voorliggende begrotingsaanpassing.

2. Antwoord van de minister

2.1. Algemeen

Minister *Hilde Crevits* herhaalt dat de begrotingsaanpassing in de periode voor de coronacrisis werd opgesteld. Dit kan men betreuren, maar het is een gevolg van het gewone ritme van de begrotingsopmaak en -aanpassing. Het momentum om de impact van de crisis op de begroting te bespreken, zal nog komen. De minister heeft de voorbije weken in verschillende gedachtewisselingen al toelichting gegeven bij de genomen maatregelen en bij de bezorgdheden voor de komende periode. Ze heeft ook geluisterd naar de suggesties van de commissieleden. Intussen organiseerde de commissie hoorzittingen en kan ze daaruit conclusies trekken. De politieke discussie zal dus nog volgen. Er zijn drie fases in de crisis: in de eerste moet zoveel mogelijk worden vermeden dat gezonde ondernemingen over de kop gaan. In een tweede fase wordt via onder meer achtergestelde leningen gestreefd naar het overbruggen van deze periode. De derde fase is die van de relance. De consumptie moet terug worden aangezwengeld en de export moet opnieuw op gang komen.

De voorbije weken ging alle energie naar het ondersteunen van de ondernemingen, maar dat blijkt inderdaad nog niet uit de voorliggende aanpassing, die in februari 2020 werd opgesteld. De minister zal op dit moment niet ingaan op het ideologische debat.

Ook het noodfonds is nog niet opgenomen in de voorliggende begrotingsaanpassing. Er was al een goede discussie in de kern van de Vlaamse Regering en de minister hoopt dat er spoedig een evenwichtig akkoord kan worden bereikt.

De minister wil nog benadrukken dat de coronaprovisie 2,5 miljard euro bedraagt.

Hinder- en compensatiemaatregelen

Het besluit van de Vlaamse Regering inzake de toekenning van de hinderpremie loopt tot en met 12 juni 2020. De ondernemingen die verplicht gesloten zijn, krijgen een dagpremie van 160 euro. De periode voor de compensatiepremie is afgesloten, de premie werd toegekend voor omzetverliezen in de periode van 14 maart tot en met 30 april 2020.

Er zijn twee vragen die de minister zich stelt, maar waarover in de Vlaamse Regering nog moet worden gediscussieerd. De eerste vraag is wat er na 12 juni 2020 moet gebeuren. Het is mogelijk dat er op dat moment nog ondernemingen zijn die verplicht moeten sluiten. De Vlaamse Regering zal zich daarover moeten beraden. De minister wil niet vooruitlopen op de conclusies van dat beraad. De prognosedatum voor de horecazaken is inderdaad opening op 8 juni 2020. Voor de minister geldt het algemene standpunt dat zoveel mogelijk zaken zo veilig mogelijk moeten kunnen openen. De lokale besturen bereiden dat al voor, ze onderzoeken bijvoorbeeld de mogelijkheid om terrassen uit te breiden.

Het tweede punt dat de minister zorgen baart, zijn de verliezen. De periode voor de compensatiepremie is afgelopen, maar er zijn ondernemingen die door omstandigheden weinig omzet kunnen genereren. Het voorbeeld van de toeristenwinkels is al eerder gegeven. Ook hierover is er nog geen beslissing genomen. Bij een beslissing moet er wel gezorgd worden voor een gelijke behandeling. Bovendien moet een periode ook op een bepaald moment kunnen worden afgesloten. De Vlaamse Regering zal nooit de schade van alle ondernemingen kunnen vergoeden. Ook de Vlaamse overheid zal minder inkomsten hebben. De verliezen zullen collectief moeten worden gedragen.

Er moeten dus nog beslissingen worden genomen over de periode na 12 juni 2020, maar die zijn ook afhankelijk van de uiteindelijke beslissingen over het al dan niet opheffen van de verplichting om te sluiten.

Bij het toekennen van de premies gebeurt een automatische controle vooraf en een uitgebreide controle achteraf, met een eventuele terugvordering. Die controles lopen nu, onder meer via de kruispuntbanken, en daarvoor werd extra personeel ingezet. Zo zijn er al bedragen teruggevorderd van zelfstandigen in bijberoep omdat ze wegens een te lage omzet niet in aanmerking kwamen. Er worden ook premies geweigerd, zoals de minister al eerder in de commissie heeft toegelicht.

De Vlaamse energiepremie is een bevoegdheid van de minister van Energie.

Horeca en andere sectoren in moeilijkheden

De minister deelt de bezorgdheid over een snelle opstart van de horeca. De Vlaamse Regering is vragende partij voor een snelle en heldere beslissing om de uitbaters de tijd te geven de maatregelen voor te bereiden.

Er was op het kabinet ook al overleg met de kermisuitbaters, die aan een protocol werken. Zij hebben het bijzonder moeilijk omdat ze quasi hun volledige omzet halen in de periode van maart tot oktober. Een sluiting tijdens de zomer heeft dan ook zware gevolgen.

Achtergestelde leningen

De opmerking over de interestvoeten van de achtergestelde leningen verbaast de minister. Er zit absoluut geen verdienmodel voor PMV achter. Een bedrijf in moeilijkheden kan niet tegen dezelfde rentevoet als een overheid lenen. Het is op zich al ongebruikelijk dat de Vlaamse overheid achtergestelde leningen verstrekt. Een achtergestelde lening is niet te vergelijken met een gewone lening bij de bank. Het wordt door de banken zelfs als een vorm van kapitaalparticipatie beschouwd omdat de overheid als laatste in de rij komt te staan voor terugbetaling mocht het bedrijf over de kop gaan. De Vlaamse overheid heeft ook een uitgebreid arsenaal aan waarborgen om ervoor te zorgen dat bedrijven nog kunnen lenen bij de banken. Ook daarbij is er een risico op verlies.

Bij het verstrekken van leningen moet de overheid ook rekening houden met de staatssteunregels.

De minister vraagt de impact van de maatregel niet te onderschatten. De aanvragen voor de achtergestelde leningen komen nu pas binnen. Voor de eerste periode waren er federale overbruggingsmaatregelen. De achtergestelde leningen zijn bedoeld voor de ondernemingen die meer tijd nodig hebben om er bovenop te geraken.

Indien het budget van 250 miljoen euro voor PMV niet voldoende blijkt, zal de regering bekijken of er meer middelen moeten worden uitgetrokken. Zowel PMV en Gigarant bekijken echter steeds of het bedrijf gezond was voor de crisis, die toets gebeurt altijd.

Economische en maatschappelijke relance

Voor de relance is er, zoals al toegelicht, een economisch en maatschappelijk comité aan het werk. Die zullen aan de regering rapporteren en tegelijk aan vertegenwoordigers van de SERV en een vertegenwoordiger van de Nationale Bank. Over de keuzes die op basis daarvan worden gemaakt, zal het parlement nog kunnen debatteren.

Soms leest de minister de kritiek dat er wel geld is voor de economie maar niet voor de mensen. De minister begrijpt die reactie totaal niet, de economie bestaat uit handelaars, horeca-uitbaters, ondernemers, organisatoren van events. Dat zijn allemaal mensen die het nu erg moeilijk hebben. Achter de ondernemingen zitten ook mensen.

Een eventueel renovatie- en isolatieplan is voor de minister onderdeel van de volgende fase.

Hoe dan ook hebben de Vlaamse Regering en de departementen onder de bevoegdheid van de minister een duidelijke ambitie inzake innovatie en investeren in een duurzame economie. De minister verwijst naar de eerdere gedachtewisselingen in de commissie over de aanpak van de coronacrisis. Ze vindt het positief dat de investeringen in innovatie in deze zeer disruptieve tijden stijgen. Een aantal bedrijven vraagt net nu innovatiesteun aan, omdat ze hun bedrijfsvoering willen aanpassen. Het is belangrijk dat de Vlaamse Regering de middelen voor innovatiesteun nu niet afbouwt.

Ecologiepremie

De kredietbehoefte voor de ecologiepremie wordt op een gelijke manier met de begrotingsopmaak 2020 ingeschat. Ook hier zal een evaluatie volgen in september. Er zijn nu cijfers beschikbaar tot april 2020.

Vlaamse ondersteuningspremie

De tijdelijke VOP is een relatief recente maatregel en de minister heeft er al uitgebreid met de sociale partners over gesproken. Er wordt voldoende promotie en sensibilisering gevraagd. De minister werkt aan een besluit van de Vlaamse Regering om aan de VOP nog wat technische verbeteringen aan te brengen. De bedoeling daarvan is het gebruik nog verder aan te moedigen.

Dienstencheques

De eventuele verlenging van de geldigheidsduur van de dienstencheques zal nog worden bekeken. De minister merkt op dat de cheques nu gratis kunnen worden omgeruild voor nieuwe cheques en dat dat elektronisch op een eenvoudige manier kan. Misschien moet dit nog meer worden gepromoot.

Wijk-werken

Op dit ogenblik wordt de maatregel wijk-werken geëvalueerd. De minister beschouwt PWA, wijk-werken, gemeenschapsdienst als één groot dossier en wil deze maatregelen niet versnipperd aanpakken. Voor haar is de vraag hoe goede maatregelen kunnen worden genomen om mensen met kwetsbare profielen te kunnen voorbereiden op de arbeidsmarkt. Ook gemeenschapsdienst kan voor de minister in welbepaalde omstandigheden een opstap zijn om aan de attitude te werken. Ook dit debat zal nog worden gevoerd.

Impact van de coronacrisis

Vele arbeidsstelsels en -maatregelen zijn afhankelijk van de aanwerving van mensen en de coronacrisis heeft daar een enorme impact op. De minister heeft op dit ogenblik nog geen cijfers over de impact op het doelgroepenbeleid en het maatwerk, maar aan die cijfers wordt gewerkt.

Het stelsel van de werkbaarheidscheques werd uitgebreid in functie van de coronacrisis. Ook deze maatregel en het aanmoedigen van het gebruik ervan is met de sociale partners besproken, die vragende partij waren voor het invoeren van de cheques. De uitdagingen die de arbeidsmarkt kende in precoronatijden zullen niet verdwijnen na de coronacrisis en werkbaarheid is daar een van. Er zullen nog extra uitdagingen bijkomen.

Een van de lessen die de minister uit de crisis trekt, is dat tijdelijke werklozen de mogelijkheid moeten krijgen om opleidingen te volgen. VDAB moet daarvoor de nodige hefbomen krijgen.

De minister ziet dagelijks wijzigingen in de impact van de crisis op de begroting 2020. De tewerkstelling in de dienstenchequesector en de maatwerkbedrijven neemt toe. Dit wordt gemonitord en de ene sector blijkt sneller te kunnen opstarten dan de andere. Er is veel overleg met de sectoren over de maatregelen.

3. Repliek

Andries Gryffroy wil de misvatting wegwerken dat een Winwinlening of achtergestelde lening als kapitaal kan worden beschouwd. Dat kan wel de perceptie zijn bij

de banken, omdat bij een faillissement van de onderneming de banken in de rangorde van schuldeisers voor de verstrekkers van een Winwinlening en voor de eigen aandeelhouders komen. De kredietverzekeraars daarentegen beschouwen een Winwinlening wel degelijk als schuld en niet als kapitaal. Op de balans wordt het ook geboekt als een schuld en niet als kapitaal.

Minister *Hilde Crevits* bevestigt dat de verstrekkers onderaan in de rangorde van schuldeisers komen te staan. Daarom is het ook een achtergestelde lening, maar het blijft uiteraard een lening.

III. Indicatieve stemming

Het aan de commissie toegewezen gedeelte van de aanpassing van de begroting 2020 wordt aangenomen met 9 stemmen bij 5 onthoudingen.

Robrecht BOTHUYNE,
voorzitter

Maurits VANDE REYDE
Maaïke DE VREESE,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

AMIF	Europees Fonds voor Asiel, Migratie en Integratie
BBT	beleids- en begrotingstoelichting
CRM	Customer Relationship Management
DAC	derde arbeidscircuit
DmFA	Déclaration multifonctionnelle/multifunctionele Aangifte
ERA-NET	European Research Area Networks
ERP	enterprise resource planning
ESF	Europees Sociaal Fonds
ESR	Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen
EWI	Economie, Wetenschap en Innovatie
FFTF	Flanders Future Tech Fund
FWO	Fonds Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen
gesco	gesubsidieerde contractueel
ICT	informatie- en communicatietechnologie
ILVO	Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek
ISE	inhoudelijk structuurelement
kmo	kleine of middelgrote onderneming
LDE	lokale diensteneconomie
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
O&O	onderzoek en ontwikkeling
PMV	ParticipatieMaatschappij Vlaanderen
PMV/z	ParticipatieMaatschappij Vlaanderen voor zelfstandigen
PWA	plaatselijk werkgelegenheidsagentschap
RSZ	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
SINE	sociale inschakelingseconomie
SOC	strategisch onderzoekscentrum
SWT	stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelag
VAK	vastleggingskrediet
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
VEK	vereffeningskrediet
VITO	Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek
VIVO	Vlaams Instituut voor Vorming en Opleiding in de Social profit
VLABEL	Vlaamse Belastingdienst
VLIZ	Vlaams Instituut voor de Zee
VOP	Vlaamse ondersteuningspremie
vte	voltijdsequivalent
vzw	vereniging zonder winstoogmerk
WSE	Werk en Sociale Economie

BIJLAGE 1:
VOORAF INGEDIENDE BEGROTINGSVRAGEN

Bijlage 1: vooraf ingediende begrotingsvragen**1. Vragen van de Vlaams Belangfractie**

Het begrotingsartikel JB0-9JDBAAE-OW voorziet in ontvangsten in het kader van de administratieve geldboeten. Het team Regulering en administratieve geldboeten legt, op basis van het Inspectiedecreet, boetes op aan ondernemingen waar inbreuken vastgesteld werden op de Vlaamse regelgeving, maar waarvoor het openbaar ministerie heeft laten weten geen strafrechtelijke vervolging in te stellen (hoofdzakelijk economische migratie, dienstencheques, bemiddeling en Taaldecreeet). Gelet op de uitvoeringscijfers van 2017-2018 worden de ontvangsten uit administratieve geldboeten voor 2020 naar boven bijgesteld met 149 keuro. Volgende vraag hierover:

- Graag een opsplitsing naargelang ontvangsten komende uit economische migratie, dienstencheques, bemiddeling en Taaldecreeet uit 2017-2018.

Het begrotingsartikel JB0-1JDB2AD-IS voorziet in de kredieten voor de Vlaamse cofinanciering voor AMIF- en ESF-projecten waarvan de eindbegunstigden deel uitmaken van de Vlaamse consolidatiekring. Op dit begrotingsartikel staan er momenteel zeven projecten waarvoor in 2020 185 keuro moet worden aangerekend. Het VEK wordt dan ook verhoogd met 87 keuro. Hierover volgende vraag:

- Overzicht van de zeven projecten op dit begrotingsartikel, en een uitsplitsing naargelang krediet en project.

Bij de raming van begrotingsartikel JB0-1JDB2CA-WT met het benodigde krediet voor de doelgroepverminderingen RSZ is vooralsnog geen rekening gehouden met de impact van de coronacrisis op de hoogte van het krediet voor de doelgroepverminderingen. Hierover volgende vraag:

- Wordt er op korte termijn een raming gemaakt van de benodigde kredieten die de impact van de coronacrisis op dit begrotingsartikel weergeeft?

Begrotingsartikel JB0-9JDBACI-OW bevat de ontvangsten die voortvloeien uit de betalingen verschuldigd voor zowel het aanvragen als het afleveren van beroepskaarten. Bij begrotingsopmaak 2020 werd een ontvangst geraamd van 140 keuro. In functie van de realisaties voor 2019 (meer aanvragen en meer beslissingen dan in 2018), worden de ontvangsten voor 2020 naar boven bijgesteld, tot een totale ontvangst van 155 keuro.

- Overzicht van uitgegeven beroepskaarten per ondernemingstype en nationaliteit aanvrager.

We lezen in begrotingsartikel JB0-1JDB2CB-WT een verminderde kredietbehoefte voor tijdelijke VOP (-7371 keuro). Vanaf 1 januari 2019 is de VOP-maatregel versterkt door de uitbreiding van de doelgroep via een VOP met tijdelijk karakter. Vragen:

- Overzicht van het aantal aanvragen voor VOP met een tijdelijk karakter.
- Overzicht van de gevolgen gegeven aan deze aanvragen, aantal weigeringen, goedkeuringen en reden van weigering.

Begrotingsartikel JB0-1JDB2CF-WT voorziet in een maximale budgettaire enveloppe van 1500 keuro per jaar voor deeltijdse tewerkstelling voor deeltijds lerenden, een deelproject in het kader van de jongerenbonus.

- Hoeveel wordt er van dit deelproject gebruik gemaakt?
- Een uitsplitsing naargelang sector van deze budgettaire enveloppe.
- Uitsplitsing naargelang leeftijd, gender en migratieachtergrond.

VDAB ontvangt een investeringstoelage voor de financiering van roerende en onroerende investeringen. Deze bedraagt in de begrotingsaanpassing 2020 14.827 keuro VAK en 20.259 keuro VEK. Er werd 1907 keuro VEK gecompenseerd en 3359 keuro bijgesteld zodat VDAB haar engagementen van voorgaande jaren kan vereffenen.

- Overzicht van de engagementen van voorgaande jaren van VDAB, uitgesplitst naar kredietbehoefte.

In het begrotingsartikel betreffende het stelsel van de dienstencheques wordt bij de raming van het benodigde krediet vooralsnog geen rekening gehouden met de impact van de coronacrisis op de hoogte van het krediet voor dienstencheques.

- Wanneer wordt de impact van de coronacrisis op dit begrotingsartikel verduidelijkt?

Begrotingsartikel JB0-1JDB2IC-WT Focus op talent: het totaal beschikbaar regulier krediet in de begrotingsaanpassing (exclusief overflow) bedraagt 13.106 keuro VAK en 10.760 keuro VEK. De VAK-middelen zijn voorzien voor volgende engagementen:

herwerkte visie rond Focus op Talent-beleid, werkbaarheidscheques en verhoging kmo-portefeuille, subsidies vzw Tracé Brussel en mystery calls dienstencheques.

- Uitsplitsing van VAK-middelen naargelang de verschillende engagementen.

De SINE-maatregel stimuleert de herinschakeling van zeer moeilijk te plaatsen werklozen in de sociale inschakelingseconomie via het actieve gebruik van de werkloosheidsuitkeringen. Erkende sociale inschakelingsbedrijven en sociale inschakelingsinitiatieven schakelen uitkeringsgerechtigde volledige werkloze laaggeschoolden in en ontvangen hiervoor een vergoeding. Deze vergoeding bestaat uit een RVA-loonpremie en een RSZ-korting.

- Uitsplitsing van de 50.498 keuro VAK/VEK naargelang onderneming wat betreft de SINE-maatregel.

In de begrotingsaanpassing 2020 vinden we 1000 keuro ontvangsten terug in het kader van vorderingen aan Vlaamse cofinanciering bij tussentijdse of eindafrekening van projecten die plaatsvinden in het kader van het operationeel programma 2014-2020 van ESF.

- Een overzicht van de projecten in het kader van het operationeel programma 2014-2020 van ESF.
- Een opsplitsing naargelang ontvangsten per project.

2. Vragen van de CD&V-fractie

Pagina 16 van de beleids- en begrotingstoelichting (BBT) Werk en Sociale Economie: de geraamde uitgaven in het kader van het doelgroepenbeleid (doelgroepenverminderingen) houden vooralsnog geen rekening met de impact van de Covid-19-crisis.

- Heeft de minister ondertussen – een aantal weken verder – bijkomende, misschien onvolledige informatie over hoe de uitgaven op deze begrotingspost evolueren?

Pagina 34 van de BBT: “Daarnaast wordt er 388 keuro geraamd voor de vorderingen ten aanzien van erkende dienstenchequebedrijven en Sodexo, evenals voor de rechtsplegingsvergoedingen”.

- Kan de minister meer achtergrondinformatie geven over het soort vorderingen?

Pagina 36 van de BBT: de geraamde uitgaven voor dienstencheques worden met 15,4 miljoen euro bijgesteld ten opzichte van de begrotingsopmaak 2020. Deze bijstelling is onder andere gebaseerd op een verwachte groei van het aantal aangekochte dienstencheques (goed voor ongeveer 3,4 miljoen euro extra uitgaven).

- De BBT stelt dat COVID-19-impact nog niet in rekening werd gebracht, maar zal deze groeiprognose betreffende de dienstencheques volgens de minister stand houden, gelet op de Covid-19-lockdown en als gevolg daarvan het ‘spaar-gedrag’ van mensen?

3. Vragen van de Open Vld-fractie

3.1. Economie, Wetenschap en Innovatie

Algemeen

- Wat is op basis van de huidige stand van zaken de budgettaire impact van de diverse coronamaatregelen op de EWI-begroting (voornamelijk hinderpremie en compensatiepremie)? Is er reeds een inschatting mogelijk van de uiteindelijke impact van deze maatregelen op de Vlaamse begroting?

kmo-portefeuille

In het kader van het regeerakkoord en de begrotingsopmaak 2020 werd voor 2020 een besparing van 73 miljoen euro gepland op de economische subsidies. Hiervan wordt 23 miljoen euro voorzien op de kmo-portefeuille, onder andere via aanpassing van de steunpercentages en steunplafonds en via meer selectiviteit in de erkenning van dienstverleners. De begrotingsaanpassing 2020 voorziet (net als de begrotingsopmaak) in 40 miljoen euro voor de kmo-portefeuille.

- Wat is de stand van zaken van de beoogde besparing op de kmo-portefeuille? Hoeveel steun werd op heden reeds toegekend? Is de realisatie van de besparing op schema op basis van de heden gekende cijfers?
- Wat is de impact van de huidige crisis op de beoogde besparingsdoelstelling?

Verliesfinanciering waarborgen

Er wordt een toename verwacht van de netto-verliesfinanciering bij PMV/z Waarborgen met 7,7 miljoen euro tot 17,9 miljoen euro. Er wordt reeds rekening gehouden met 4,5 miljoen euro netto-verliesfinanciering op de 100 miljoen euro bijkomende crisiswaarborgen.

- Vallen reeds in 2020 verliezen te verwachten op deze waarborgen?
- Hoeveel waarborgen binnen de crisisenveloppe werden inmiddels reeds toegekend?
- Welke nieuwe prognoses voor de netto-verliesfinanciering hanteert de minister voor de volgende jaren? Graag een overzicht van de prognoses (nettoverlies, ontvangsten, uitwinningen).

Investeringsprovisie

Bij de begroting 2020 werd als punctuele maatregel 40 miljoen euro ingekort op de investeringsprovisie. Tegelijkertijd werd in 10 miljoen euro extra investeringsbudget voorzien, dat werd toegekend aan het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen. In antwoord op de schriftelijke vraag nr. 282 van 22 januari 2020 gaf de minister aan dat nog niet werd beslist over de inzet van het saldo op deze provisie.

- Heeft de minister reeds zicht op hoe de investeringskredieten zullen bestemd worden in 2020?
- Kan de minister een geactualiseerd overzicht geven van de verdeling van deze provisie op heden?

FWO – ruiters

De beleids- en begrotingstoelichting EWI geeft aan dat het FWO verwacht om in 2020 voor 45.948 keuro toe te kennen door gebruik te maken van de VAK-ruiter die vanuit vorige begrotingsjaren werd opgebouwd. De BBT vermeldt volgende toekenningen: 7606 keuro voor het programma ERA-NET-projecten, 2841 keuro voor het programma fundamentele onderzoeksprojecten, 2226 keuro voor bilaterale onderzoeksprojecten.

- Kan de aanwending van de ruiters bijkomend worden toegelicht?

Flanders Future Tech Fund

Het FFTF werd besproken in de commissie Economie op 6 februari 2020. De minister gaf in haar toelichting aan dat het niet evident was/is goede investeringsdossiers te vinden. Ze verwees naar twee lopende dossiers die in een ver stadium van onderzoek zaten, maar waarbij nog geen investeringsbeslissing was genomen. De BBT vermeldt bij het FFTF dat zeven investeringen van gemiddeld 10 miljoen euro worden begroot.

- Kan de minister de prognose in de BBT inzake het FFTF toelichten? Op basis van welke elementen wordt uitgegaan van zeven investeringsdossiers?
- Wat is de actuele stand van zaken van het FFTF? Werden reeds dossiers goedgekeurd? Graag desgevallend een toelichting.

Innovatiesteun – clusters

In 2019 was er een onderbenutting van 16 miljoen euro op de bedrijfssteun aan de clusters. Voor 2020 wordt in 95 miljoen euro VAK voorzien voor de clusterwerking.

- Heeft de minister reeds indicaties van de impact van de huidige crisis op de clusterwerking, zowel wat de innovatieve bedrijfsnetwerken als de speerpuntclusters betreft?
- Is er bij de speerpuntclusters een vertraging merkbaar inzake de voorbereiding en uitvoering van projecten? Hoe verloopt thans de verdeling van het projectbudget?

Hermesfondsen – beheersvergoedingen

Binnen de Hermesbegroting valt onder 1EC339 2,82 miljoen euro (in VAK EN VEK) voor 'Beheersvergoedingen aan derden voor verschillende maatregelen'.

- Welke vergoedingen vallen hieronder? Graag een overzicht van de verschillende deelbedragen.

3.2. Werk en Sociale Economie

3.2.1. Vragen van Tom Ongena over Werk

JB0-9JDBTAG-OI – ESF operationeel programma 2007-2013

De vzw ESF-Agentschap Vlaanderen heeft tijdens de looptijd van het OP 2007-2013 140.484 keuro middelen voor cofinanciering ontvangen. Daarvan is 111.543 keuro netto uitbetaald. Er is nog een terugvordering van 105 keuro hangende.

- Wat zijn de redenen voor de terugvordering van die 105 keuro?

Dit maakt dat er een totaal van 29.046 keuro cofinanciering rest op het saldo van het ESF-Agentschap Vlaanderen. Dit saldo wordt bij de begrotingsaanpassing 2020 teruggevorderd en deze middelen zullen opnieuw ingezet worden in het kader van ESF OP 2014-2020.

- Is er al duidelijkheid voor welke projecten dit bedrag van 29.046 keuro zal worden aangewend?
- Zal er specifiek worden ingezet op het ondervangen van gevolgen van de coronacrisis?

JB0-9JDBAAE-OW – Ontvangsten administratieve geldboeten

Gelet op de uitvoeringscijfers van 2017-2018 worden de ontvangsten uit administratieve geldboeten voor 2020 naar boven bijgesteld met 149 keuro.

- Zijn er aantoonbare redenen waarom de opbrengst van de administratieve geldboeten hoger dan verwacht is? Heeft dat veeleer te maken met fouten of overtredingen die op het terrein zijn gebeurd, of is het eerder te wijten aan een strenger controlebeleid?

JB0-1JDB4AD-WT – ESF operationeel programma 2014-2020

In 2020 wil ESF projecten cofinancieren ten belope van 32.195 keuro. 25.103 keuro (22.058 keuro plus ruiter 3045 keuro) kan gedragen worden op begrotingsartikel JB0-1JDB2AD-WT. De restant, namelijk 7092 keuro, wordt genomen op het begrotingsfonds. Tegenover deze VAK-uitgave staat een VEK-uitgave van 1063 keuro in 2020.

- Kan de minister aangeven welke ESF-projecten in 2020 zullen worden gecofinancierd?

Activering Werk

Wat het activeringsluik van Werk betreft: bij BA 2020 dalen de ESR-uitgaven op het vastleggingskrediet met 4831 keuro ten opzichte van de begrotingsopmaak 2020. De toelagen onder deze ISE stijgen dan weer met 3338 keuro VAK (0,6 procent) en 8604 keuro VEK (1,6 procent). Deze stijging vloeit volledig voort uit de verhoging van de toelage aan VDAB.

- Houden deze cijfers al rekening met de verwachte evolutie van de werkloosheid en werkzaamheid ten gevolge van corona? Zo neen, zijn er al simulaties gemaakt over de aanpassingen die nodig zullen zijn bij de begrotingsopmaak voor volgend jaar?

JB0-1JDB2CH-WT – Tewerkstellingsprogramma's en aanwervingsincentives voor langdurig werkzoekenden

- De gesco's en DAC'ers die onder deze begrotingspost vallen zijn in uitdoving. Kan de minister een overzicht geven van de afbouw van het aantal gesco's en DAC'ers die er dit jaar al heeft plaats gevonden? Wat is het objectief tegen eind dit jaar?

VDAB – ESR-code 16.11

- De eigen opbrengsten die betrekking hebben op de ISE Activering (Werk) dalen met 2245 keuro. Dit is een gevolg van de bijstelling van de opbrengsten uit wijk-werken van min 6045 keuro ten opzichte van de begrotingsopmaak 2020. Wat is de reden van de bijstelling van de opbrengsten uit wijk-werken? Heeft dit te maken met een lagere activiteit dan verwacht? Zo ja, waaraan is dat dan te wijten?

VDAB – ESR-code 76.32

- De inkomsten uit verkoop van eigen gebouwen daalt met 2345 keuro ten opzichte van de begrotingsopmaak 2020. Waarom heeft VDAB noodgedwongen de timing van de verkoop van gebouwen moeten aanpassen?

VDAB – e-learning

- De minister kende 4 miljoen euro extra toe aan VDAB voor de verdere uitrol van online-opleidingen. Is dit budget al ergens opgenomen in de aangepaste begroting?

Dienstencheques

- Is er bij de raming van het benodigde krediet rekening gehouden met de impact van de coronacrisis, meer bepaald met de financiële kost van de verhoogde overheidssteun enerzijds, maar ook met de verminderde dienstenchequeactiviteit anderzijds?
- In welke mate compenseert de ene meeruitgave de andere minderuitgave?
- Wat is het voorziene budget van de tijdelijke verhoogde overheidstussenskomst voor dienstencheques?
- Welke is de verwachte minderuitgave voor dienstencheques wegens de lagere activiteit in de sector?
- Op hoeveel dienstencheques die in aanmerking komen voor verhoogde overheidstussenskomst wordt er gerekend?

Landingsbanen

Voor de dossiers landingsbanen, toegekend in de periode 2001 tot en met 2019, die in 2020 door lopen, zien we een snellere daling dan verwacht bij de begrotingsopmaak 2020. Op basis daarvan wordt de raming bijgesteld naar 12.615 keuro (3879 dossiers in plaats van 4413 bij de begrotingsopmaak 2020).

- Wat is de reden van deze snellere daling? Wordt deze daling ook voor de toekomst verwacht?

3.2.2. Vragen van Maurits Vande Reyde over Sociale Economie

Naar aanleiding van de coronacrisis heeft de minister een aantal maatregelen afgekondigd om de sociale economie te ondersteunen.

- Is er al duidelijkheid over de verwachte budgettaire impact?
- De sociale economie wordt gekenmerkt door een grote mate van tijdelijke werkloosheid. Heeft de minister reeds laten polsen wat de verwachte economische gevolgen zijn die de bedrijven daarvan zullen ondervinden, enerzijds ten gevolge van een verlaagde economische output en anderzijds ten gevolge van hogere onkosten voor de herinrichting van de werkplaatsen om ze coronaproof te maken?
- De doorstroomobjectieven zijn ten gevolge van de coronacrisis on hold gezet. Welke invloed zal dit hebben op de instroom van nieuwe doelgroepmedewerkers in het maatwerk?
- Het regeerakkoord voorziet in een groeipad voor de sociale economie. Zal dit voorziene groeipad aangepast worden naar aanleiding van de coronacrisis? Tijdens de hoorzitting in de commissie heeft Francis Devisch van Groep Maatwerk aangegeven dat een groeipad op dit ogenblik immers niet de eerste bekommernis is van de maatwerkbedrijven, vermits er minder opdrachten verwacht worden en het nu al moeilijk is om de huidige doelgroepmedewerkers maximaal aan de slag te houden.

JB0-1JEB2HD-WT – SINE

Het totale beschikbare krediet voor de SINE-maatregel is naar aanleiding van de begrotingsaanpassing 2020 verminderd met 2936 keuro VAK/VEK. Die bijstelling is gebaseerd op de geactualiseerde raming van de drie federale operatoren (september 2019).

- Kan de minister aangeven op basis van welke parameters de raming en de bijstelling naar beneden toe werd gebaseerd?

4. Vragen van de sp.a-fractie

4.1. Economie, Wetenschap en Innovatie

EC0-1ECB5DY-IS – HERMES

- Binnen het Hermesfonds is er een bijstelling van 44,488 miljoen euro VEK. Kan de minister een overzicht geven van hoe dit extra VEK per uitgavenpost binnen het Hermesfonds verdeeld is?
- Er wordt 25.000 keuro VEK gecompenseerd vanuit de provisie O&O. Kan de minister een overzicht geven van hoe dit extra VEK verdeeld wordt binnen het Hermesfonds?

In de algemene begroting wordt er in een budget van 922 miljoen euro voorzien voor de hinderpremie en de compensatiepremie. Daarnaast staat in de beleids- en begrotingstoelichting van EWI: "Los van deze begrotingsaanpassing werd in maart 2020 via interne kredietherverdeling en via kredietherverdeling vanuit een provisie bij Financiën en Begroting 400 miljoen euro beschikbaar gesteld voor een extra corona hinderpremie en een corona compensatiepremie [...] De nodige herverdelingen zullen vanuit de algemene coronaprovisie (gecreëerd bij BA2020) doorgevoerd worden om de kredieten binnen de Hermesbegroting aan te zuiveren."

- Kan de minister een overzicht geven van de verschillende begrotingsartikelen die gebruikt worden om 400 miljoen euro beschikbaar te stellen voor de premies en hoeveel middelen er uit elk artikel gebruikt worden?

4.2. Werk en Sociale Economie

- Op het begrotingsartikel JB0-1JDB2EA-PA komt 15 miljoen euro extra bij, maar er is ook een overflow van 98 miljoen euro. Hoe verklaart de minister de (bijkomende) overflow van 100 miljoen euro ten opzichte van het basiskrediet?
- Kan de minister de bijkomende toelage aan VDAB waarvan sprake op pagina 15 van de beleids- en begrotingstoelichting WSE (3,3 miljoen euro VEK en 8,6 miljoen euro VAK) duiden? Waarvoor deze zal gebruikt worden?
- De kredietbehoefte van de tijdelijke VOP verminderde met 7371 keuro. Hoeveel wordt er gebruik gemaakt van de tijdelijke VOP?

Alle kredieten zullen de afgelopen weken en komende maanden sterk beïnvloed worden door de grote mate van stilvallen van de activiteiten en de partiële herneeming ervan, maar volgens de Nationale Bank van België met een heel hoog aantal waarschijnlijke ontslagen.

- Kan de minister een overzicht geven van de gerealiseerde activiteiten (sinds deze cijfers) op de grote beleidsposten dienstencheques en doelgroepkorting? Zijn er voor die laatste door de administratie al ramingen gebeurd van de (onder)benutting van de voorziene kredieten voor de rest van 2020?